

imod er jeg ikke ganske sikker paa, at der ikke vil komme et Folkething, som vil have Rigsretten til at ifjende de Ministre Straf, som have begaaet Grundlovsbrud ved at udstede provisoriske Finantslove, men hvis Rigsretten skulde være saaledes bestaffet, at den ikke ifjendte et saadant Ministerium Straf, saa blive dog derved provisoriske Finantslove ikke det allermindeste mere grundlovmæssige for det.

Ordføreren (Hansen [Svendsborg Amts 2den Valgkreds]): Vi fik at vide af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen), at det altid havde været ham om at gøre, at Folkethinget ikke tog Beslutninger, som dog ikke kunde hævdes. Saaledes omtrent faldt hans Ord, i alt Fald var det vist Meningen med dem, jeg tænker, at det ogsaa kan oversættes saaledes, at han ikke vil være med til at tage Beslutninger, der gaa mod Regjeringen. Naar det ærede Medlem veed, at Regjeringen vil gøre det eller det, saa, enten Folkethinget siger Ja eller Nei, fraraader det ærede Medlem Thinget at gøre det (N. Andersen: Ja!) Der traf jeg altsaa det ærede Medlems Mening. For ham er det altsaa det Afgjørende, om Regjeringen vil gøre det eller det eller ikke. Selv om det er en for Landet i alle Maader hensigtsmæssig og god Foranstaltning, saa vil det ærede Medlem i det Dieblik, Regjeringen ikke vil være med dertil, heller ikke selv være med, og i det Dieblik Folkethinget negter Noget, som vi anse for at være ullykfebringende for Landet; men det ærede Medlem veed, at Regjeringen nu vil have det sat igjennem, saa siger det ærede Medlem: Vel, saa støtter jeg Regjeringen; og saa fraraader jeg dette Thing at gøre Noget, som Regjeringen ikke vil, skal gøres. Det mener jeg er i korte Ord Meningen med det ærede Medlems Udtalelse. Naar han saa fremdeles kom med en Udtalelse om, at Regjeringen dog maa være forstigtig, for der kunde jo dog være Ting, som Regjeringen ikke kunde sætte ind paa provisoriske Finantslove uden at faae Dom paa sig for det ved Rigsretten — jeg tror omtrent, det var det ærede Medlems Mening — jeg faaer et nikkende Bifald, altsaa er det rigtig — saa vil jeg gjerne spørge det ærede Medlem, om han ikke vil oplyse os om, hvad det er for Ting, han mener, Regjeringen kunde sætte ind paa en provisorisk Finantslov og saa vilde blive dømt for. Det er jo slet ikke de Ting, som dette Thing negter, thi det, at vi negte provisoriske Foranstaltninger, betyder jo efter det ærede Medlems Mening ingen Ting; derfor kunne de ikke faae Dom paa

sig ved Rigsretten. Det vilde derfor være grumme interessant at faae at vide, hvad det er, det ærede Medlem mener, at Regjeringen kunde finde paa at sætte ind paa en provisorisk Finantslov, saaledes at den derved risikerer at faae Dom over sig ved Rigsretten. Efter hvad der hidtil er slet, have vi ikke faaet Opfattelsen af, at enten det ærede Medlem eller det Parti, hvortil han hører, paa nogen Maade har givet tilkjende, at Regjeringen kunde gjøre Noget, hvorfor den kunde faae Rigsretsdom over sig. — Maa jeg endnu, da jeg har Ordet, tilføie et Par Bemærkninger om Grundlovens § 25. Jeg skal ikke gjentage, hvad jeg saa ofte har haft Leilighed til at udtale, at provisoriske Finantslove ere i afgjort Strid med Grundlovens § 25, saa at denne Paragraf ikke kan paaberaabes som Hjemmel for Udstedelse af saadanne. Den Opfattelse, som gjordes gjældende ved Vedtagelsen af § 25, var jo aabenbart den, hvad der ogsaa klart fremgaar af alle Forhandlinger, at Regjeringen i visse Tilfælde kan udstede andre Love under særdeles paatrængende Omstændigheder, hvor den da handler paa Rigsdagens Begne, altsaa hvor den foretager Skridt, med Hensyn til hvilke den føler sig i fuld Overensstemmelse med Rigsdagen, naar der ikke er Tid til at faae Rigsdagen samlet, og faae en Lov i disse bestemte Tidsmed vedtaget. Dette var den Mening, som man i sin Tid lagde ind i § 25. Jeg er temmelig overbevist om, at hverken det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) eller det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) eller overhovedet Noget af det Parti, hvortil de høre, vil mene, at den Benyttelse af § 25, som den nuværende Regjering gjør, er i Overensstemmelse med de Tanker, som vare ledende ved Vedtagelsen af denne Paragraf. Jeg er overbevist om, at de ingenlunde mene, at Regjeringen har handlet som Rigsdagens Befuldmægtigede, sfter paa, at den skulde faae Rigsdagens Samtykke, naar den kom til Thinget med sine provisoriske Love. I den Henseende er den altsaa i Modsetning til, hvad der var Meningen den Gang med § 25. Men hertil kommer jo endnu en anden Ting. Det fremgaar nemlig af Udtalelser fra alle Sider baade under Forhandlingerne 1848—49 og siden, at det var Meningen, at de provisoriske Love i alt Fald kun kunne overleve een Samling; var den første Samling efter deres Udstedelse gaaet, uden at de vare vedtagne, saa bortfaldt de af sig selv. Jeg skal i den Henseende blot oplyse, at i den grundlovgivende Rigsforsamlings Betænkning hedder